

Η βίωση της χαράς της Αναστάσεως στο Άγιον Όρος

Πολιτισμός / Λογοτεχνία - Φιλολογία

Κ. Λεοντίεφ, Συγγραφέας

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=158321>]

Το μέρος κοντά στην θάλασσα, όπου βρίσκεται το παλαιό Ρούσικο, δεν ανήκει στα όμορφα τοπία του Αγίου Όρους. Τα περίχωρα πολλών άλλων μοναστηριών είναι πολύ γραφικότερα και ελκυστικότερα. Η ευρύχωρη μονή (ολόλευκη, με πράσινο τρούλο και πράσινες στέγες) χτίστηκε ακανόνιστα – εδώ και εκεί, κάτω και πάνω, όχι αμέσως και κατά τον ίδιο καιρό, φαίνεται γραφική χάρη σε αυτό το ακανόνιστο, αλλά οι αρχιτεκτονικές αξίες της είναι πολύ λιγότερες σε σχέση με διάφορα ελληνικά μοναστήρια και ιδιαίτερα σε σχέση με την υπέροχη βουλγάρικη μονή Ζωγράφου.

Μπροστά στην μονή βρίσκεται η θάλασσα που είναι πολλές φορές πολύ ανίερη και περιορισμένη στον ορίζοντα με την ομοιόμορφη μπλε λωρίδα της χερσονήσου της Κασσάνδρας. Πίσω από την μονή, σχεδόν αγγίζοντας τα παράθυρα των πίσω

οικοδομημάτων υψώνεται το μεγάλο βουνό που δεν είναι σκεπασμένο ολόκληρο με πυκνό και όμορφο δάσος αλλά με χαμηλούς και πυκνούς θάμνους οι οποίοι το καλοκαίρι προκαλούν θλίψη λόγω της ομοιομορφίας και της ακινησίας του σκούρου πρασίνου τους που γυαλίζει δυσάρεστα κάτω από τις αχτίδες του ακατάπαυστα πυρωμένου ήλιου.

Αλλά ακριβώς τον καιρό της Μεγάλης νηστείας και πριν από το Πάσχα αυτό το βουνό αρχίζει σιγά-σιγά να ποικίλλει και γίνεται χαρούμενο και πανέμορφο σαν πλούσιο ζωγραφιστό χαλί.

Οι συνεχείς χαμηλοί θάμνοι του για σύντομο χρονικό διάστημα ντύνονται ολόκληροι με λευκά, ροζ και κίτρινα λουλούδια. Μεταξύ αυτών των όμορφων έντονων λεκέδων φαίνονται άλλες αποχρώσεις – πράσινες και κοκκινο-καφετείς: είναι καινούρια φύλλα σε μερικούς θάμνους που δεν πρόλαβαν ακόμα να πρασινίσουν. Μέσα σε αυτούς τους θάμνους γυρίζουν χαρούμενα τα μουλάρια της μονής που κουδουνίζουν ειρηνικά με τα κουδουνάκια τους. Ο αέρας δεν είναι ακόμα και πολύ ζεστός, είναι όμως κάπως ιδιαίτερα ευωδιαστός. Τα πουλιά του δάσους τραγουδούν δυνατά κάθε πρωί. Η ίδια η φύση σαν ετοιμάστηκε να γιορτάσει πλούσια και χαρούμενα την «εορτή των εορτών και τον θρίαμβο των θριάμβων»!

Έρχεται η τελευταία βραδιά. Όλα είναι άφωνα, τα κελιά της μονής είναι κλειστά, οι μακρόστενοι διάδρομοι είναι ήσυχοι, οι ναοί είναι άδειοι, στο δάσος, στο βουνό και στην ακτή της θάλασσας δεν υπάρχει ψυχή.

Και να, τα μεσάνυχτα ακριβώς ακούγεται δυνατό χτύπημα του σφυριού στο σήμαντρο. Ύστερα άλλο ένα και άλλο ένα, όλο και πιο συχνά! Ξαφνικά, μετά από αυτά ήχησε θριαμβευτικό και δυνατό κουδούνισμα των καμπάνων. Όλα ζωντανεύουν με μιάς. Οι πόρτες τρίζουν και χτυπούν, ακούγονται οι φωνές, τα φώτα τρεμοσβήνουν παντού. Μπροστά μας σελαγίζουν με εκατοντάδες κεριών οι ανοιχτές εκκλησίες.

Όλα ξυπνούν με χαρά και σφρίγος!.. Ακόμα και ο πιο κουρασμένος άνθρωπος αισθάνεται μια ακατανόητη δύναμη διέγερσης!

Τέρμα στην «μεγάλη θάλασσα» του σωματικού βασανιστηρίου και του άλλοτε ανυπόφερτου ψυχικού αγώνα, της θλίψης και της πίκρας!

Φτάσαμε στην ακτή - την χαρούμενη και ανθισμένη ακτή! Τώρα θα ξεκουραστούμε. Είμαστε άξιοι ξεκούρασης!

«Χριστός Ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας...»

Ο όρθρος στις παραμονές της Λαμπρής στο Άγιο Όρος διαρκεί όλη την νύχτα μέχρι το πρωί. Έπειτα όλοι διασκορπίζονται για κάποια ώρα και πάλι επιστρέφουν στην εκκλησία για πρώιμη Θεία Λειτουργία. Δεν ξέρω πώς να ονομάσω αυτό το σύντομο διάλλειμα της Θείας Λειτουργίας - ώρα ξεκούρασης ή καινούργια δοκιμασία; Για τους άλλους, ίσως, αυτή μπορεί να είναι απαραίτητη, π.χ., για τους προσευχόμενους και τους ψάλτες, για μας όμως, τους προσκυνητές θα ήταν ευκολότερο, νομίζω, να μην φύγουμε και να μην ξαπλώσουμε... Να μαζευτούμε πάλι στην λειτουργία είναι πολύ δύσκολο! Πάλι εξαναγκασμός, πάλι άθλος μετά την στ' αλήθεια «ολονύχτια» αγρυπνία! Θυμάμαι όμως ότι την ώρα της ίδιας Θείας Λειτουργίας που δεν διήρκησε ιδιαίτερα πολλή ώρα για το Άγιο Όρος, αισθάνθηκα τόση χαρά και αγαλλίαση, όση και στην αρχή του όρθρου, όταν την πρώτη φορά ακούσαμε ψαλμούς της Ανάστασης και δεν μπορούσαμε να χορτάσουμε πλήρως ακούγοντας αυτά τα ασύγκριτα λόγια που επαναλαμβάνονται όμως τόσο συχνά: «Χριστός Ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας...» Η αληθινή παρηγοριά όμως - μετά το φαγητό, μετά τον πολύωρο και ήσυχο ύπνο, χωρίς κανέναν εξαναγκασμό και αρρωστημένη κατάσταση πια - μας περίμενε ακόμα: ήταν ο εσπερινός που στην Ανατολή τον λένε ελληνικά «Δευτέρα Ανάστασις».

Σε μας, στην Ρωσία αυτός ο εσπερινός της πρώτης μέρας του Πάσχα περνάει για περισσότερους σχεδόν απαρατήρητος, ενώ στην Ανατολή αντίθετα σε αυτόν μαζεύεται τόσος κόσμος, όσος και στον ίδιο τον όρθρο και καμιά φορά ακόμα και περισσότερος, γιατί μετά από αυτήν την λειτουργία που δεν διαρκεί πολλή ώρα και τελείται σε πολύ άνετη ώρα της ημέρας, συμβαίνει κάτι άκρως περίεργο, κάτι που μπορεί να προσελκύσει από μόνης περιέργειας ακόμα και τον καθόλου θρήσκο άνθρωπο: είναι η ανάγνωση του Ευαγγελίου σε διάφορες γλώσσες.

Είναι γνωστό ότι κατά αυτόν τον εσπερινό κανονικά πρέπει να αναγιγνώσκουν το κατα Ιωάννην Ευαγγέλιο, όπου ο λόγος γίνεται για την δεύτερη εμφάνιση του αναστημένου Σωτήρα στους μαθητές του που μαζεύτηκαν όλοι τους εκτός από τον απόστολο Θωμά ο οποίος αφού επέστρεψε αργότερα υπέκυψε στην αμφιβολία και είπε ότι δεν θα πιστέψει χωρίς να ψηλαφίσει με το δικό του δάχτυλο τις πληγές του Χριστού. (Η πρώτη εμφάνιση ήταν στην Μαγδαληνή).

Να γιατί στην Ανατολή υπάρχει το λαϊκό έθιμο να αποκαλούν αυτήν την Θεία λειτουργία ως Δευτέρα Ανάσταση, δηλαδή η Δεύτερη Εμφάνιση. Σε ποιες γλώσσες πρέπει να αναγιγνώσκουν το Ευαγγέλιο δεν καθορίστηκε βέβαια και ούτε πρέπει να καθοριστεί. Η ανάγνωση μπορεί να γίνεται σε όλες τις γλώσσες - τόσο σε γνωστές στους περισσότερους ανθρώπους, όσο και σε άγνωστες. Και το ένα και το άλλο

κάνει δυνατή εντύπωση.

(συνεχίζεται)

*Επιμέλεια κειμένου: Όλεγκ-Μαξίμ Τσυμπένκο, Δρ. Ιστορίας, Ακαδημία Επιστήμης και Εκπαίδευσης Maico-Mannesman Κιέβου

<http://bit.ly/2qoNXOz>